

relse af ekstra fintællinger, jf. de under 1-4 nævnte klager:

I de 4 klager, der omtales nedenfor under nr. 1-4, er der anmodet om en fornyet fintælling af stemmer afgivet på henholdsvis et bestemt parti i en bestemt amtskreds, samtlige stemmer afgivet på landsplan og samtlige stemmer afgivet i en bestemt storkreds. Som begrundelse er anført dels en lille stemmeforskel mellem 2 kandidater sammenholdt med usikkerhed om, hvorvidt man i hele amtskredsen har fulgt folketingsvalglovens regler om henførelse af stemmer til henholdsvis partistemmer og personlige stemmer, dels at et parti kun manglede 1.283 stemmer i at blive repræsenteret sammenholdt med de stemmeforskydninger i partiets favør, der skete efter valgnatten i forbindelse med fintællingen, og dels igen usikkerhed om, hvorvidt man i hele storkredsen har fulgt folketingsvalglovens regler om henførelse af stemmer til henholdsvis personlige stemmer og partistemmer.

Inden omtalen af de enkelte klager skal derfor kort redegøres for tidligere udvalgs overvejelser i tilfælde, hvor der er anmodet om fornyet fintælling. Mens den nye folketingsvalglov, der træder i kraft den 1. juli 1988, indeholder en udtrykkelig hjemmel for Folketinget til at påbyde en valgbestyrelse at foretage en omtælling af afgivne stemmer, er spørgsmålet ikke reguleret i den nugældende valglov, der alene omtaler Folketingets kompetence til at erklære valget i en opstillingskreds for ugyldigt. Dette førte i 1984 til den antagelse, at hverken Folketinget eller Indenrigsministeriet kan give et sådant påbud til valgbestyrelserne (Folketingstidende 1983-84 (2. saml.), tillæg B sp. 71 ff.).

Det midlertidige Udvalg til Prøvelse af Valgene har dog tidligere i enkelte tilfælde selv foretaget en optælling/gennemgang af stemmesedler:

I 1953 var der således kun 1 stemmes forskel mellem 2 kandidater for Venstre i Københavns Amtskreds, og udvalget foretog derefter en gennemgang af samtlige stemmer afgivet på Venstre og dette partis kandidater i amtet samt af samtlige kasserede stemmesedler i amtet. Gennemgangen førte til en korrektion af stemmetallene, men medførte ikke ændring af kan-

didaternes rækkefølge (Folketingstidende 1953-54, forhandlingerne sp. 24).

I 1964 opnåede partiet De Uafhængige lige mange stemmer i Århus og Vejle Amtskredse, og Indenrigsministeriet foretog derefter lodtrækning mellem disse uden at have en direkte lovhjemmel dertil, således som det nu er tilfældet. Spørgsmålet om en eventuel fornyet optælling eller revision af partiernes stemmer i de 2 amtskredse, og om den eventuelt også skulle omfatte de øvrige partiers stemmer i de 2 amtskredse, gav herefter anledning til dybtgående overvejelser og meget delte meninger i det daværende Udvalg til Prøvelse af Valgene. Overvejelserne resulterede i, at udvalget besluttede, at man måtte støtte sig på den foreliggende fintælling og nøjes med at foretage en revision af De Uafhængiges stemmer i de 2 amtskredse, hvilket medførte en overvægt på 3 stemmer for den amtskreds, der havde vundet lodtrækningen (Folketingstidende 1964-65, forhandlingerne sp. 30).

I 1984, hvor kun 16 stemmer var afgørende for mandatfordelingen, opstod der usikkerhed om valgresultatet på grund af registreringsfejl i valgbogen for en opstillingskreds i Frederiksborg Amt, hvorved liste A fejlagtigt var tildelt 100 stemmer for meget i et afstemningsområde og 10 stemmer for lidt i et andet. Dette medførte, at et mandat forholdsvis kort tid før Folketingets sammentræden måtte overføres fra Socialdemokratiet til Venstre. Udvalget overvejede i den anledning, hvorvidt man skulle søge gennemført en fornyet gennemgang af samtlige valgboøger med henblik på at konstatere, om denne type fejl var forekommet andre steder, men udvalget afstod fra dette. Da der imidlertid herefter desuden – ikke mindst på grund af udtalelser fra en valgbestyrelsesformand – blev rejst tvivl om, hvorvidt brevstemmesedler blev undergivet en ensartet bedømmelse på landsplan, besluttede udvalget at foretage en fornyet bedømmelse af samtlige afgivne brevstemmesedler ved valget i Danmark. Af de i alt 120.000 brevstemmesedler medførte gennemgangen overførsel af ca. 800 stemmer fra én kategori til en anden, men på trods af den oprindelige lille stemmeforskel medførte dette ingen ændring i